

Okresná prokuratúra Bratislava V

Prokofievova ulica č. 4, 851 01 Bratislava

Mestská časť Bratislava - Rusovce
Vývojová 8
851 10 Bratislava

Mestská časť Bratislava - Rusovce

Dátum: 23 AUG. 2022

Podacie číslo: 3112

Číslo spisu:

Prílohy / listy: /

Vybavuje: 13

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

Vybavuje

Bratislava V

Pd 101/22/1105-2

JUDr. Marianna Babiarová

19.08.2022

Vec:

Všeobecne záväzné nariadenie č.1/2022 zo dňa 12.04.2022 o ochrane verejného poriadku na území mestskej časti Bratislava - Rusovce - protest prokurátora podľa § 27 ods. 1 s poukazom na § 21 ods. 1 písm. a) bod 5., ods. 3 písm. f) bod 3. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov

Podľa § 27 ods. 1 s poukazom na § 21 ods. 1 písm. a) bod 5., ods. 3 písm. f) bod 3. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) podávam

protest prokurátora

proti ustanoveniam § 4, § 7, § 8 ods. 2, § 9 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 11 ods. 5, § 12 ods. 2, ods. 3 a ods. 4, § 13, § 14 ods. 1, ods. 2 a ods. 3, § 15, § 16, § 17, § 18 ods. 1 a ods. 2 a § 19 až 23 Všeobecne záväzného nariadenia č.1/2022 zo dňa 12.04.2022 o ochrane verejného poriadku na území mestskej časti Bratislava- Rusovce (ďalej len „VZN č. 1/2022“), ktoré navrhujem zmeniť tak, aby boli v súlade so zákonom.

Týmto protestom napadnutými ustanoveniami VZN č. 1/2022 boli porušené ustanovenia § 2c ods. 4, § 4 ods. 3 písm. d), § 6 ods. 1 a ods. 2, § 27c ods. 2 písm. b) a ods. 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon č.369/1990 Zb.“), § 2 ods. 1, § 46, § 47 ods.1 písm. a), § 48 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch“), § 5, § 127 a § 420 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej ako „Občiansky zákonník“), § 3 ods. 1 písm. a) a § 5 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon č. 564/1991 Zb.“), § 8 ods. 3 zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 377/2004 Z. z.“), § 2 ods. 4, ods. 5 a ods. 6 zákona č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb (ďalej len „zákon č. 219/1996 Z. z.“), § 53 ods. 2, § 53

Telefón

02/20836500

02/20836501

02/20836502

02/20836511

Fax

02/63810255

E-mail

podatelna.opba5@genpro.gov.sk

Internet

www.genpro.gov.sk

ods. 2 a ods. 3, § 54 ods. 2 zákona č. 58/2014 Z. z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 58/2014 Z. z.“).

Podľa § 27 ods. 1 zákona o prokuratúre, protest proti všeobecne záväznému právnomu predpisu podáva prokurátor orgánu verejnej správy, ktorý všeobecne záväzný právny predpis vydal.

Podľa § 27 ods. 3 zákona o prokuratúre, ak bol protest prokurátora podaný proti všeobecne záväznému právnomu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f) treťom bode a orgán verejnej správy zistí, že protest je dôvodný, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, všeobecne záväzný právny predpis zrušiť alebo ho podľa povahy veci nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom, prípadne aj s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. O vyhovení protestu a zrušení alebo zmene všeobecne záväzného právneho predpisu alebo o nevyhovení protestu upovedomí orgán verejnej správy prokurátora v lehote podľa prvej vety.

Podľa § 27 ods. 5 zákona o prokuratúre, ak orgán verejnej správy nevyhoví protestu prokurátora proti všeobecne záväznému právnomu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f) treťom bode, je prokurátor oprávnený podať žalobu na správny súd podľa osobitného predpisu.^{9k)}

Podľa § 45 ods. 4 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej ako „Správny súdny poriadok“), prokurátor je oprávnený podať žalobu proti všeobecne záväznému nariadeniu, proti ktorému podal protest, ktorému nebolo vyhovené.

Podľa § 359 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, žalobcom je prokurátor, ktorého protestu proti všeobecne záväznému nariadeniu obce, mesta, mestskej časti alebo samosprávneho kraja nebolo vyhovené. Pod nevyhovením protestu prokurátora sa rozumie nezrušenie všeobecne záväzného nariadenia alebo jeho napadnutej časti, nevykonanie zmeny všeobecne záväzného nariadenia alebo jeho napadnutej časti v lehote podľa osobitného predpisu.

Odôvodnenie

Mestská časť Bratislava – Rusovce podľa článku 68 Ústavy Slovenskej republiky, § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon o obecnom zriadení“), v súlade s ustanovením § 4 ods. 3 písm. h) a n) a § 4 ods. 5 písm. a) bodu 5. a písm. b) zákona o obecnom zriadení v nadväznosti na ustanovenie § 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov prijala dňa 12.04.2022 Všeobecne záväznú nariadenie č.1/2022 o ochrane verejného poriadku na území mestskej časti Bratislava- Rusovce.

Z predložených listín vyplynulo, že návrh nariadenia bol v mestskej časti Bratislava-Rusovce zverejnený jeho vyvesením na úradnej tabuli dňa 28.03.2022 a zvesený dňa 27.04.2022. Schválené VZN č. 1/2022 bolo následne vyvesené na úradnej tabuli dňa 28.04.2022 a zvesené dňa 16.05.2022. Účinnosť nariadenia bola stanovená na 15.mája 2022. Z prezenčnej listiny a zápisnice zo zasadnutia miestneho zastupiteľstva konaného dňa 12.04.2022, na ktorom bolo VZN č. 1/2022 prijaté vyplýva, že miestne zastupiteľstvo návrh

VZN č. 1/2022 schválilo uznesením č. 358/2022, a to v pomere z 9 prítomných poslancov z celkového počtu 9 poslancov hlasovalo za (7), zdržali sa (2), proti (0), teda nariadenie bolo prijaté so súhlasom trojpäťtinovej väčšiny prítomných poslancov v súlade s ustanovením § 12 ods. 7 zákona o obecnom zriadení. Na základe uvedeného možno konštatovať, že pri prijímaní VZN bol dodržaný postup podľa § 6 ods. 3, ods. 4 a ods. 6 až 9 zákona o obecnom zriadení, miestne zastupiteľstvo bolo uznášaniaschopné a za jeho prijatie sa v súlade s ustanovením § 12 ods. 7 zákona o obecnom zriadení vyslovil potrebný počet poslancov.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava V následne preskúmala zákonnosť ustanovení všeobecne záväzného nariadenia č. 1/2022, pričom dospela k záveru, že ustanovenia § 4, § 7, § 8 ods. 2, § 9 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 11 ods. 5, § 12 ods. 2, ods. 3 a ods. 4, § 13, § 14 ods. 1, ods. 2 a ods. 3, § 15, § 16, § 17, § 18 ods. 1 a ods. 2 a § 19 až 23 VZN č. 1/2022 nie sú v súlade so zákonom.

Podľa § 1a ods. 2 zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov (ďalej len ako "zákon o Bratislave"), mestská časť je územným samosprávnym a správnym celkom Bratislavy; združuje obyvateľov, ktorí majú na jej území trvalý pobyt. Mestská časť vykonáva samosprávu Bratislavy a prenesenú pôsobnosť v rozsahu vymedzenom zákonom a štatútom Bratislavy (ďalej len „štatút“); v tomto rozsahu má postavenie obce.

Podľa § 15 ods. 2 písm. a) zákona o Bratislave, miestnemu zastupiteľstvu je vyhradené uznášať sa na všeobecne záväzných nariadeniach s platnosťou pre mestskú časť.

Podľa § 29 zákona o Bratislave, ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na hlavné mesto ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Podľa čl. 44 ods. 2 Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení neskorších dodatkov, mestská časť podľa osobitného predpisu⁸³⁾ nariadením mestskej časti môže vymedziť miesta, kde je voľný pohyb psa zakázaný a vstup so psom zakázaný; miesta viditeľne označí.

Podľa § 2c ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb., vlastník budovy je povinný mať viditeľne označenú budovu tabuľkou so súpisným číslom a tabuľkou s orientačným číslom, ak je určené. Ak je na správu budovy založené spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, povinnosť podľa prvej vety plní toto spoločenstvo. Ak je na správu domu uzatvorená zmluva o výkone správy, povinnosť podľa prvej vety plní správca.

Podľa § 4 ods. 3 písm. d) zákona č. 369/1990 Zb., obec pri výkone samosprávy najmä usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis,^{5b)} vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci,

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb., obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb., vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Podľa § 27c ods. 2 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. s účinnosťou od 01.07.2022, priestupku sa dopustí vlastník stavby, ak poruší povinnosť podľa § 2c ods. 4.

Podľa § 27 c ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb., za priestupky podľa odseku 2 možno uložiť pokutu do 150 eur.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

Podľa § 46 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, priestupkom proti poriadku v správe je porušenie aj iných povinností než uvedených v § 21 až 45, ak sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane všeobecne záväzných nariadení obcí a všeobecne záväzných vyhlášok miestnych orgánov štátnej správy, ak sa takýmto konaním sťažuje plnenie úloh štátnej správy alebo obcí. Za tento priestupok možno uložiť pokutu do 33 eur.

Podľa § 47 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, priestupku sa dopustí ten, kto neuposlúchne výzvu verejného činiteľa pri výkone jeho právomoci.

Podľa § 48 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, priestupkom proti verejnému poriadku je porušenie aj iných povinností než uvedených v § 47, ak sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane všeobecne záväzných nariadení obcí a všeobecne záväzných vyhlášok miestnych orgánov štátnej správy, ak sa takým konaním ohrozí alebo naruší verejný poriadok. Za tento priestupok možno uložiť pokutu do 33 eur.

Podľa § 5 Občianskeho zákonníka, ak došlo k zrejmemu zásahu do pokojného stavu, možno sa domáhať ochrany na obci. Obec môže predbežne zásah zakázať alebo uložiť, aby bol obnovený predošlý stav. Tým nie je dotknuté právo domáhať sa ochrany na súde.

Podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastníci vecí sa musia zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažovali iného alebo čím by vážne ohrozili výkon jeho práv. Preto najmä nesmie ohroziť susedovu stavbu alebo pozemok úpravami pozemku alebo úpravami stavby na ňom zriadenej bez toho, že by urobil dostatočné opatrenie na upevnenie stavby alebo pozemku, nesmie nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, svetlom, tienением a vibráciami, nesmie nechať chované zvieratá vnikáť na susediaci pozemok a nešetrne, prípadne v nevhodnej ročnej dobe odstraňovať zo svojej pôdy korene stromu alebo odstraňovať vetvy stromu presahujúce na jeho pozemok.

Podľa § 420 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou,

keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá. Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 564/1991 Zb., obecná polícia zabezpečuje verejný poriadok v obci, spolupôsobí pri ochrane jej obyvateľov a iných osôb v obci pred ohrozením ich života a zdravia.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 564/1991 Zb., obecnú políciu tvoria príslušníci obecnej polície, ktorí sú zamestnancami obce. Pri plnení úloh majú postavenie verejného činiteľa.⁷⁾

Podľa § 8 ods. 3 zákona č. 377/2004 Z. z., fyzická osoba-podnikateľ a právnická osoba, ktoré prevádzkujú zariadenia, v ktorých je zakázané fajčenie, sú povinní upozorniť verejnosť na zákaz fajčenia bezpečnostným a zdravotným označením^{3a)}, ktoré musí byť umiestnené na viditeľnom mieste.

Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 219/1996 Z. z., obce môžu vo svojich územných obvodoch alebo v určitých častiach svojho územného obvodu obmedziť alebo zakázať v určitých hodinách alebo dňoch predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania a v predajniach potravín.

Podľa § 2 ods. 5 zákona č. 219/1996 Z. z., obce môžu vo svojich územných obvodoch alebo v určitých častiach svojho územného obvodu obmedziť alebo zakázať z dôvodu ochrany verejného poriadku podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov aj na iných verejne prístupných miestach.

Podľa § 2 ods. 6 zákona č. 219/1996 Z. z., obce môžu určiť výnimky zo zákazu alebo obmedzenia predaja, podávania alebo požívania alkoholických nápojov, ktorý ustanovili podľa odsekov 4 a 5.

Podľa § 53 ods. 2 a 3 zákona č. 58/2014 Z. z., obec môže z dôvodu ochrany verejného poriadku všeobecne záväzným nariadením obmedziť alebo zakázať používanie pyrotechnických výrobkov kategórie F2, F3, P1 a T1 na území obce alebo v jej častiach nad rámec obmedzenia podľa odseku 3. Používať pyrotechnické výrobky kategórie F2 a F3 možno len v období od 31. decembra príslušného kalendárneho roka do 1. januára nasledujúceho kalendárneho roka, ak ďalej nie je ustanovené inak.

Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 58/2014 Z. z., rozhodnutie o povolení ohňostrojných prác obvodný banský úrad zasiela aj príslušnému útvaru Policajného zboru, Dopravnému úradu a obci, ktorá dala súhlas na vykonanie ohňostrojných prác podľa odseku 5 písm. d).

Týmito zákonnými ustanoveniami sa Miestne zastupiteľstvo
mestskej časti Bratislava – Petržalka pri prijímaní
VZN č. 10/2019 dôsledne neriadilo.

Pre posúdenie súladnosti všeobecne záväzného nariadenia s príslušným právnym aktom je nevyhnutné posúdiť, či ide o nariadenie prijímané vo veciach samosprávy obce alebo vo

veciach preneseného výkonu štátnej správy. Všeobecné záväzné nariadenie môže upravovať len tie oblasti právnych vzťahov, na ktorých úpravu má obec (mestská časť) právomoc danú jej zákonom. Odlíšenie, či sa v konkrétnej oblasti jedná o originálnu samosprávnú kompetenciu obce alebo o prenesený výkon štátnej správy býva v niektorých prípadoch v praxi pomerne zložitá. Vo všeobecnosti však možno aplikovať zásadu zakotvenú v § 4 odsek 4 zákona o obecnom zriadení, z ktorej vyplýva, že pokiaľ osobitný zákon pri úprave kompetencií obce explicitne neustanovuje, že sa jedná o prenesený výkon štátnej správy, ide o samosprávnú kompetenciu.

Ako vyplýva zo záhlavia VZN č. 1/2022 Mestská časť Bratislava – Rusovce podľa článku 68 Ústavy Slovenskej republiky, § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon o obecnom zriadení“), v súlade s ustanovením § 4 ods. 3 písm. h) a n) a § 4 ods. 5 písm. a) bodu 5. a písm. b) zákona o obecnom zriadení v nadväznosti na ustanovenie § 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov prijala dňa 12.04.2022 Všeobecne záväzné nariadenie č.1/2022 o ochrane verejného poriadku na území mestskej časti Bratislava- Rusovce, a teda je zrejme že bolo prijaté ako tzv. originárne všeobecne záväzné nariadenie.

Avšak aj tzv. originárne alebo samosprávne VZN musia byť vydané v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom (§ 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení *a contrario*).

VZN č. 1/2022 sa systematicky člení na články I a II, 5 častí a 24 paragrafov:

Článok I obsahuje:

Prvá časť (Úvodné ustanovenia) - § 1 až § 3

Druhá časť (Spoločné ustanovenia) - § 4 až § 7

Tretia časť (Povinnosti pri dodržiavaní verejného poriadku) - § 8 až § 18

Štvrtá časť (Ochrana pokojného stavu) - § 19 až § 23

Piata časť (Záverečné ustanovenia) - § 24

Článok II stanovuje účinnosť nariadenia.

V tejto súvislosti uvádzam, že **článok I druhá časť (Spoločné ustanovenia)** by podľa názvu mala upravovať otázky, ktoré sú spoločné pre všetky ustanovenia VZN č. 1/2022, avšak v tejto časti VZN je upravená zodpovednosť za dodržiavanie verejného poriadku na verejných priestranstvách (§4), zodpovednosť za porušenie verejného poriadku (§ 5 a 6) a zodpovednosť pri zrejmom zásahu do pokojného stavu (§7), čiže ide o úpravu otázok zodpovednosti podľa osobitných predpisov, na ktorých nedostatky som poukázala vyššie. Nejde však o spoločné ustanovenia. Pod spoločné ustanovenia možno zaradiť napr. § Sankcie a § Kontrolná činnosť .

V ustanovení § 1 je obsiahnutý **predmet úpravy VZN č. 1/2022**, ktorý upravuje *spôsob ochrany práv obyvateľov a návštevníkov mestskej časti Bratislava- Rusovce na ochranu verejného poriadku na verejnom priestranstve mestskej časti a ochranu posledného pokojného stavu podľa osobitného predpisu, povinnosti, zodpovednosť a postup pri neoprávnenom zásahu do práva na ochranu verejného poriadku a do zásahu do pokojného stavu* (ods. 1). Účelom VZN je zabezpečenie verejného poriadku v mestskej časti a ochrana verejného záujmu obyvateľov Rusoviec (ods.2). Napokon cieľom nariadenia je vymedzenie tých činností, ktorých vykonávanie je na území mestskej časti zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste, zlepšenie pohody bývania a pobytu na verejných priestranstvách v zastavanom

území mestskej časti, a to primeraným obmedzením činností a ustanovením postupov, ktoré sú predmetom jej úpravy (ods.3).

V tejto súvislosti uvádzam, že je potrebné ďalšie ustanovenia VZN upraviť tak, aby bol jednotne používaný pojem „verejné priestranstvo mestskej časti“, prípadne „verejné priestranstvo v zastavanom území mestskej časti“, alebo „verejné priestranstvo v katastrálnom území mestskej časti“.

V ustanovení § 2 VZN č. 1/2022 sa vymedzuje **pôsobnosť** nariadenia, pričom:

- (1) *Toto nariadenie sa vzťahuje na ochranu verejného poriadku na verejnom priestranstve v katastrálnom území mestskej časti (ďalej len „dodržiavanie verejného poriadku“) a na ochranu posledného pokojného stavu.*
- (2) *Ustanovenia tohto nariadenia sú záväzné pre každého návštevníka katastrálneho územia mestskej časti Bratislava – Rusovce (naproti tomu v § 10 katastrálne územie obmedzila iba na „zastavané územie mestskej časti“)*
- (3) *Toto nariadenie sa vzťahuje na dodržiavanie verejného poriadku pre každú fyzickú osobu, fyzickú osobu- podnikateľa a právnickú osobu, ktorá je vlastníkom, správcom alebo užívateľom nehnuteľnosti v katastrálnom území mestskej časti a ktorá sa zdržiava, má sídlo alebo vykonáva pôsobnosť na území mestskej časti.*
- (4) *Toto nariadenie sa vzťahuje na dodržiavanie verejného poriadku pre každú fyzickú osobu, fyzickú osobu – podnikateľa a právnickú osobu, ktorá je užívateľom verejného priestranstva mestskej časti (ďalej ako „verejné priestranstvo“) alebo ktorá je oprávnená na verejnom priestranstve*
 - a) *vykonávať podnikateľskú činnosť,*
 - b) *organizovať športové alebo kultúrne podujatie,*
 - c) *alebo inú osobitne povolenú činnosť alebo**sa takej činnosti v rámci verejného priestranstva zúčastňuje.*

Mám za to, že vymedzenie pôsobnosti VZN v zmysle vyššie uvedeného je v rozpore s povahou všeobecne záväzných nariadení, vydávaných či už pri výkone samosprávy alebo pri prenesenom výkone štátnej správy, pre ktoré platí, že sú vždy normatívnymi aktmi a ktoré sú záväzné pre všetky osoby na území obce, mesta, mestskej časti a samosprávneho kraja, ktorý ho vydal.

Normatívnosť znamená, že všeobecne záväzné nariadenie sa musí vzťahovať na neurčitý počet prípadov jedného druhu a nesmeruje voči konkrétnemu adresátovi, ale voči neurčitému okruhu osôb. Všeobecným záväzným nariadením, by sa preto nemal upravovať individuálny prípad, ktorý by mal byť riešený individuálnym správny aktom (rozhodnutím alebo opatrením orgánu verejnej správy). Predmetom normatívnej úpravy môže byť široká škála právnych vzťahov, avšak pri ukladaní povinností musí byť dodržaný rámec ustanovený čl. 13 ods. 1 Ústavy SR, t.j. ukladať vo všeobecne záväznom nariadení vo veciach samosprávy povinnosti v medziach zákona. Obec nemôže uložiť povinnosť novú, ktorá neexistuje v zákone. Nerešpektovanie uvedeného pravidla znamená faktickú negáciu zvrchovanosti zákona, a teda aj samotného princípu právneho štátu (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 154/05 z 5.1.2006).

Záväznosť znamená, že všeobecne záväzné nariadenie, tak ako to vyplýva aj z jeho názvu, zaväzuje všetky osoby, fyzické i právnické, bez ohľadu na ich trvalý pobyt alebo sídlo na území obce, mesta, mestskej časti, alebo samosprávneho kraja, ktorý ich vydal. Je pritom

irelevantné, či sa tieto osoby na tomto území zdržujú trvale, prechodne alebo prvý krát, a či je tam obsah všeobecne záväzného nariadenia známy.

Územná pôsobnosť všeobecne záväzného nariadenia je daná celým územím obce, mesta, mestskej časti alebo samosprávneho kraja.

Samo o sebe toto ustanovenie v rozpore so zákonom nie je, avšak vzhľadom na uvedené mám za to, že je nadbytočné, pričom sa takéto vymedzenie pôsobnosti tiež dostáva do kolízie s ďalšími ustanoveniami VZN, a to konkrétne napr. v odseku 1 sa hovorí o ochrane verejného poriadku na verejnom priestranstve v katastrálnom území mestskej časti, v odseku 2, v zmysle ktorého „ustanovenia tohto nariadenia (t. j. všetky) sú záväzné pre každého návštevníka katastrálneho územia mestskej časti Bratislava – Rusovce... Naproti tomu v § 10 VZN č. 1/2022 katastrálne územie špecifikovala na „zastavané územie mestskej časti“ a zároveň ukladá povinnosť „každému“ zdržať sa činnosti tu vymedzenej. To znamená, že tu upravené vymedzenie jednak osobnej pôsobnosti VZN č.1/2022, ako aj územnej pôsobnosti nekorešponduje s ďalšími osobitnými ustanoveniami VZN č.1/2022, a preto celé ustanovenie § 2 navrhujem vypustiť, prípadne upraviť tak, aby bolo VZN č. 1/2022 vnútorne súladné.

V § 3 VZN č. 1/2022 vymedzuje pojmy ako verejný poriadok, pokojný stav, zásah do pokojného stavu, verejné priestranstvo, zariadenie verejného priestranstva a zeleň. Pokojným stavom sa v zmysle § 3 písm. b) VZN č. 1/2022 rozumie „stav ustanovený § 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, ktorý sa fakticky vytvoril a trval takú dobu, že ho možno bez pochyb označiť za pokojný; nový pokojný stav sa podľa judikatúry súdov vytvára do troch mesiacov od zmeny, proti ktorej nikto nepodá podnet.“ Zásahom do pokojného stavu sa v zmysle § 3 písm. c) VZN č. 1/2022 rozumie „zrejma zmena pokojného stavu vnímaná na ujmu vlastníka, držiteľa alebo užívateľa veci“. Verejným priestranstvom sa v zmysle § 3 písm. d) VZN č. 1/2022 rozumie „ulica, námestie, park, trhovisko a iný priestor prístupný verejnosti bez obmedzenia, ktorý bez ohľadu na vlastnícke vzťahy slúži na všeobecné užívanie“. V § 3 písm. f) VZN č. 1/2022 sa definuje tiež pojem „zeleň“.

Vzhľadom na to, že celú IV časť VZN č.1/2022 (Ochrana pokojného stavu), ktorú rozoberiem nižšie, navrhujem vypustiť z tohto VZN, v tejto súvislosti z § 3 navrhujem vypustiť tiež vymedzenie pojmov „pokojný stav“ a „zásah do pokojného stavu“, nakoľko obce by sa vo všeobecnosti mali vyvarovať „vlastných definícií“ a definícií neurčitých právnych pojmov, a to z dôvodu, že jednak obciam nie je zverená legislatívna pôsobnosť, a jednak, že vyššie uvedené pojmy ani nemajú svoju legálnu definíciu, ale sú len vymedzené v konkrétnych rozhodnutiach súdov, pričom sú vždy použité v určitých súvislostiach, ktoré nie vždy na úpravu v príslušnom VZN musia priliehať. Navyše judikatúra súdov sa neustále vyvíja a mení. Na základe uvedeného ustanovenia § 3 písm. b) a c) navrhujem zrušiť. Pokiaľ ide o zadefinovanie pojmu „zeleň“ v § 3 písm. f) VZN č. 1/2022 uvádzam, že toto navrhujem rovnako vypustiť, a to z dôvodu, že tento pojem sa ďalej nepoužíva v žiadnom ustanovení VZN č.1/2022, a teda je na účely VZN nadbytočný.

V § 4 VZN č. 1/2022 sa upravuje zodpovednosť za dodržiavanie verejného poriadku na verejných priestranstvách

V odseku 1 § 4 VZN č. 1/2022 sa upravuje zodpovednosť vlastníkov, správcov a užívateľov nehnuteľností, ako aj právnických a fyzických osôb, ktoré na území mestskej časti prechodne vykonávajú činnosť alebo sa v nej príležitostne zdržujú za dodržiavanie **poriadku** na

verejných priestranstvách mestskej časti, vrátane verejných priestranstiev a iných objektov bez ohľadu na to, akým spôsobom k narušeniu poriadku došlo.

Mám za to, že mestská časť uvedeným ustanovením prekračuje právomoc obce na úseku verejného poriadku. Jednak v texte ustanovenia § 4 ods. 1 hovorí iba o dodržiavaní „poriadku“ na verejných priestranstvách, pričom z názvu vyplýva, že mestská časť chcela regulovať „verejný poriadok“. Dodržiavanie verejného poriadku sa má týkať verejného priestranstva mestskej časti. Verejné priestranstvo je na účely tohto nariadenia v 3 písm. d) VZN definované ako „*ulica, námestie, park, trhovisko a iný priestor prístupný verejnosti bez obmedzenia, ktorý bez ohľadu na vlastnícke vzťahy slúži na všeobecné užívanie*“. Ide o legálnu definíciu prevzatú z ustanovenia § 2b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (pozn. neúplná recepcia bez dovetku „*ak osobitný zákon neustanovuje inak*“). Výkladom pojmov „verejné priestranstvo“ a „verejne prístupné miesta“ v súvislosti so samosprávnym všeobecne záväzným nariadením, kde verejne prístupným miestom na účely nariadenia sa považujú všetky miesta ktoré slúžia na verejné užívanie, ako ulice, námestia, cesty, trhoviská, pietne miesta a pod., sa zaoberal aj Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 8Svzn/2/2015 z 25.01.2018, ktorý uviedol, že *tieto pojmy je potrebné vykladať kumulatívne tak, že slúžia na verejné užívanie a sú verejnosti prístupné. Pri takomto výklade nie je možné pod pojem verejné priestranstvo zaradiť neoplotený súkromný pozemok fyzických a právnických osôb, nakoľko ak aj sú verejne prístupné (dostupné), neslúžia na verejné užívanie. Pri definícii pojmu „iný priestor prístupný verejnosti“ možno vychádzať z nálezu Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. Pl. ÚS 21/02 (Sbírka rozhodnutí, svazek 36, nálezh č. 59, vyhlásen pod č. 211/2005 Sb.), kde Ústavní soud vyloučil příliš široký výklad definice veřejného prostranství obsažené v § 34 zákona o obcích; slova "a další prostory přístupné bez omezení" vyložil tak, že nejde o jakékoliv jiné prostory, ale pouze o prostranství mající obdobný charakter jako "náměstí, tržiště, silnice, místní komunikace, parky a veřejná zeleň".*

Mám za to, že v tejto časti ustanovenie § 4 ods. 1 VZN **nesplňa požiadavku určitosti právnej normy**, nakoľko posudzované ustanovenie môže vyvolávať interpretačné pochybnosti, keďže dodržiavanie „poriadku“ okrem verejného priestranstva v zmysle § 4 ods. 1 VZN vzťahuje aj na „*iné objekty*“, ktoré však VZN nikde nedefinuje, a teda by sa mohlo jednať aj o objekty, ktoré nemusia byť verejne prístupné a ktorých spôsob využitia pre verejné účely závisí výlučne na vôli alebo rozhodnutí jej vlastníka, správcu alebo užívateľa.

Zároveň platí, že uvedené **ustanovenie § 4 ods. 1 je v priamom rozpore s § 2 ods. 1 a § 46 a 47 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch**, nakoľko zavádza objektívnu zodpovednosť vlastníkov, správcov, užívateľov nehnuteľností za dodržiavanie poriadku, a to bez ohľadu na ich zavinenie. Porušenie povinností vyplývajúcich z ustanovení VZN je totiž priestupkom podľa § 46 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (tzv. iné priestupky proti poriadku v správe). Porušenie ustanovení o dodržiavaní verejného poriadku je tiež priestupkom podľa § 47 zákona o priestupkoch. Aj v prípade takýchto priestupkov sa však v zmysle § 2 ods. 1 zákona o priestupkoch na vznik administratívnoprávnej zodpovednosti vyžaduje existencia zavinenia, na základe čoho ide výlučne o subjektívnu zodpovednosť.

V § 4 odseku 2 VZN č. 1/2022 sa upravuje zodpovednosť zvolávateľa zhromaždenia za dodržiavanie poriadku pri verejných zhromaždeniach, ako aj povinnosť na vlastné náklady po ukončení zhromaždenia zabezpečiť vyčistenie príslušnej časti verejného priestranstva a jeho bezprostredného okolia a povinnosť nahradiť mestskej časti prípadnú škodu spôsobenú účastníkmi zhromaždenia na verejnom priestranstve a iných objektoch.

V § 4 odseku 3 VZN č. 1/2022 sa upravuje zodpovednosť organizátora alebo usporiadateľa za dodržiavanie poriadku na verejnom priestranstve pri verejných kultúrnych/športových podujatiach, ako aj povinnosť zabezpečiť priebežné čistenie a vyčistenie príslušnej časti verejného priestranstva a jeho bezprostredného okolia a iných objektov a povinnosť nahradiť mestskej časti prípadnú škodu spôsobenú účastníkmi podujatia.

Z vyššie uvedených ustanovení odsekov 2 a 3 § 4 je zrejmé, že pod udržiavaním poriadku mala mestská časť na mysli najmä udržiavanie čistoty, ktorá je okrem iného predmetom úpravy Všeobecne záväzného nariadenia č. 2/2022 zo dňa 12.04.2022 o udržiavaní čistoty na verejných priestranstvách mestskej časti Bratislava- Rusovce.

Otázky súvisiace so zvolávaním verejného zhromaždenia a s organizovaním kultúrnych a športových podujatí sú predmetom zákonnej právnej úpravy, a to konkrétne v prípade verejného zhromaždenia ide o zákon č. 84/1990 Zb. o zhromažďovanom práve, v prípade kultúrneho podujatia o zákon č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach a napokon v prípade športového podujatia o zákon č. 1/2014 Z. z. o organizovaní verejných športových podujatí. Tieto právne predpisy stanovujú taxatívnym spôsobom aj povinnosti zvolávateľa verejného zhromaždenia a usporiadateľa kultúrnych a športových podujatí. V žiadnom z týchto zákonných právnych predpisov však nie je zakotvená ich povinnosť nahradiť škodu obci, ktorá jej bola spôsobená účastníkom podujatia, a už vôbec nie, ak daný subjekt jej vznik nijak nezavinil.

Uvedené ustanovenia sú taktiež v rozpore aj s ustanovením § 420 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa (taktiež) pre vznik zodpovednosti za škodu vyžaduje zavinenie. Občiansky zákonník síce počíta aj s objektívnou zodpovednosťou, ale iba v konkrétnych prípadoch, kde však nepatrí zodpovednosť zvolávateľa verejného zhromaždenia a usporiadateľa kultúrnych a športových podujatí za škodu spôsobenú účastníkmi týchto podujatí.

Z toho dôvodu je evidentné, že príslušné ustanovenia, ktoré sa týkajú zodpovednosti zvolávateľa verejného zhromaždenia a usporiadateľa kultúrnych a športových podujatí za škodu, idú nad rámec uvedenej zákonnej právnej úpravy, a teda týmto subjektom ukladajú také povinnosti, ktoré im zákon neukladá a sú preto **v rozpore s § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení.**

V odseku 4 § 4 VZN č. 1/2022 sa upravuje zodpovednosť stavebníka za poriadok pri vykonávaní stavebných a iných obdobných prác, pri dodávateľskom spôsobe realizácie stavby zodpovedá právnická alebo fyzická osoba vykonávajúca stavebné práce. Určuje sa povinnosť stavebníka označiť stavbu stavebným povolením, menom a adresou stavebníka, resp. realizátora stavby, údajmi o začatí a ukončení stavby a pod.

Pokiaľ ide o dodržiavanie poriadku pri vykonávaní stavebných a iných obdobných prác uvádzam, že ide o úpravu vzťahov regulovaných zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), ktoré stanovujú podmienky na uskutočňovanie stavieb, ako aj určuje požiadavky na označenie staveniska a určuje subjekty oprávnené vykonávať stavebnú činnosť. Ide pritom nepochybne o problematiku, kde obec – ako stavebný úrad – prenesene plní úlohy štátnej správy (§ 117 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov), a teda táto problematika nepatrí do samosprávnej pôsobnosti obce podľa § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a obec nemá zákonné splnomocnenie vydať v tejto oblasti